

240
Puttligen lagor (plematiskt), kutter
bepfaldes allment af sina mat-
skaddare för att vara cholera
och jaugviniskt, dit vill jäga, kräf-
tig och bitter. sina utfall mat-
väredämnet, men om fattet
mitter fissa jätta, krossad skull
man då jätta?

249. Hvarje Temperament
innehåller både ondt och
gadt. Den jaugviniska blir
frant ond och åter god, lätt
Upstod och lätt förfamad,
men juft derför, att den
jaugviniska har sådana sym-
ptomer, ett kan imman kort
tid kan göra både ondt och
gadt, blir hans moraliska
Temperament lika med
nall. Då samma juft för-
käller det sig med den ple-
matiska, kan en af naturen
frant och god, men letast
kan med kall blod vara

241
gym. Hvad tyckes då hans na-
turliga framhet? Juft derför
jägar Dilofafen kan människans
moraliska karaktär inte bero af
Temperamentet, emedan detta
är föränderligt, och innehåller
mätjagelsh. Det goda i men-
skans Temperament lykhåves
af det onda.

250. Men tror Dilofafen
att människans vilja är
alltid god? Hans jägar visser-
ligen, att människans vilja
alltid vill det goda och för-
nuftiga!! (mustenjan). Hvarför
gör han då mycket, som
är uffelt, nedrigt, syndigt och
aförnuftigt? Man kan göra
detta onda omat sin vilja.
Men då är inte viljan fri.
Om människan vill det
goda, men tänker ändå
ondt, ju kan då viljan in-
gri magt, att för hindra
de elaka tankarna. Huru
kan han då vara fri?

242
24
Jo säger Filosofen: man är ändå
fri, så länge, som man icke är under
tvungen, att vilja det onda, och
det önskar helt och hållet af viljan
sjelf, att vilja det goda. Friheten
är en möjlighet, och kan ju stas
före blifva en verklighet, om
människan förädlas sitt vilja.
man bör tänka på, att viljan
icke hindra, att tänka fritt, e-
medan förståndet är en hjälp-
ständigt förnågsaktet.

301. Vi skola vidare undersö-
ka dessa grundfätter i Psycho-
logi. Vi vilja nu endast för-
tydande nämna, att de två
de Temperament innehåller
tre ständiga Elementer, nämligen
1) det moraliska Elementet.
2) vilket eti människans sub-
jektiva medvetande uttryck-
bar sig, som näst kläffa
helt är grundert till tron-
nissans pligter, och 3) do det
amoraliska Elementet, eller
Temperamentslyte, hvilket
i det subjectiva medvetan-

243
det uttrycker sig, som en mat-
fatts mat det förra, så måtte den
moral, som är sammanfett af
pligter och pligternas skatfätter,
rättigheter, vara en produkt af
Temperamentet, lika som den
moral, som skulle vara en pro-
dukt af den moraliska viljan,
som är nedlagd i förnuftet,
vörde vara obegränsad, i det
goda, och således icke inskrän-
kas genom några rättigheter,
vilka alltid äro en inskrän-
ning i det gudas utöfning.

302. Emedan den fysiska
människan icke när för sin
hetta, så som den Sigmatiske
icke när för sin framhet, och
då den Choliske icke när
för sin ängsiglighet och fitt
het, så som icke heller den
melancholiske när för sitt
sörmod. Alltså kända dessa
Temperamentslyten icke
tillräckas människans.
En del filosofer nå till, att men-
niskan har en subjectiv

vilja, som de kalla för Egenvilja
huelken alltid är sed. Mästel.
Men denna Egenvilja är icke
människan Egen vilja. Mästen
/en, Petrelli. Alltså kan icke
Filosof vara ansvarig för
de Compromiss byten och
och Passioner som utgöra
Egenviljan, eller den subjecti-
va viljan och följaktligen
är Filosofen, genom sin vä-
sendteliga vilja, som alltid
vill det goda och försnyttiga
fri från Allt ansvar, emedan
Passionerna, den subjectiva vil-
jan eller Egenviljan icke är
kann Egen vilja. följaktligen
kann Compromiss byten
och Passioner icke tillräk-
nas honor.

303. Om nu denna Filosofiska
grundfatt; Psycho logisk är
nitatis och uttes prete. så är
det Egen kan se, att blifva
befriad från Allt ansvar

245
Det kan ske genom speculation
eller genom en filosofisk. Filosofen
färd helt insett, att Egen-
viljan icke är människan
Egen vilja, och dermed kan kan
afsnat sig från Allt ansvar på
denna och den tillräkande
Verlden. Men är det då för
nå, att blifva folig. Men ja
lygt i fullt har icke Job
David, Althet, ej heller Paulus
kommit. De högsta mäste
tillgna sig Egenviljan, eller
det andra högsta, försnyttiga
och dermed högsta, de mäste
erkänna sig skyldige till
allt det andra, som högsta
i dessa andra högsta. När
Människan, enligt Bibeln och
alla högsta, inflykt, mäste
tillgna sig den andra viljan
försnyttiga Egen vilja, det är
det icke så lätt, att blifva
sig från Allt ansvar gen-
om en filosofisk. Om men
riksen afsnat tillgna sig

²¹⁶ den goda viljan, jämta dess
anda, ja blif med ända i en
fri frans ansvär. Han måste
ändå resa till Helvetet, om icke
Försoning mellan oss sker.

U. Passionserna hafva sin
grund i det Organiska upriet

304. Alla Fysiologer äro ense
derom, att Temperamentet
har sin grund i de olika
Constitutionerna, samt i blods-
dets beskaffenhet. Det heter
till ex. om det sanguiniska
Temperamentet: "Den som
har ett sanguiniskt Tempera-
ment," har ett lågt blod" Haffar,
"ett rydligt blod, och ett
starkt ädes system!" Bichat,
"Har kärleken starka men regle-
rade i sin brösts, nuten för
fuss och mättilgen stark, öron
na vida" Schultze.

Den choleriske har "ett hett blod"
Haffar. "ett öfverlägget Gallsystem!"
Bichat. "Gallen öfverflödar i
Vättkorna!" Schultze.

"Den melancholiske har tjockt
blod. Haffar. "En händ gälla, de-
ras vättskar äro sega, falbagliga
och grofva; fiberna af deras
öron äro hårda och torra." Schultze.

305. Sjelfna språksbruket, som hättas
sig efter den större Allmänheten, om
dessa, bevisar, att Monniskens sjuklag
har sin grund i Temperamentet, och
detta har sin grund i Constitutionen,
till ex. "Upprätta and blod," vana hettf-
rad, vana mjeltfukt, o. j. v. Amm. När
Gustaf den 17 Adalste, blef gripen,
fick han gallblandade vättskar-
gar af harn. Jag har öfverfett
häftigt grätsammade språksjuka
försonliga gallblandade vättskar-
nengas. Hans vittne hos ^{stju-} ~~stju-~~
ren är gallblottningen för, öfver
ja hos bockar, den före har
deras tätt vendar brustfled

248
en från förut. Det är en uppö-
lagig följning, att Daspianska för-
ändra bladet, beständs delar, och uti
va sin verkan på finnelaget. Daspi-
anna upväckas genom yttre hetet
for, och afflad kambara seden en för-
ändring i bladet beständs delar, och
denne förändring verkar på finne-
laget.

306. Hvad är det, som upväc-
kar den behagliga kämpen un-
der nuset? och den obbehagliga
kämpen efter nuset? Manne
det kike vara sprittängan, som
upväcker nuset? Man kunde
kunne sprittängan verka på
den förnuttiga själen? Om Fi-
losofen har en fri vilja, så bor-
de han med viljan något förhin-
dra sprittängan, att framträn-
ga till förnuttiga själen. De kämp-
per, som uphämman af in-
vändad etter, och af rent pyre,
manne de vara karagren,
eller själens kämpar? Vi vänt-
le förstås af att alla karagren-
rens kämpar äro äfven

249
jälens kämpar och tväat om: alla
jälens kämpar äro äfven karag-
rens kämpar; ty det jag fant-
ligt förnimmes, är samma jag,
som tänker! Det tälle. Men det
jag, som fintligt förnimmes, är
det jag något annat jag, än
den upfrande kjennan, på hvil-
ken bladet och karagrenna uti
va sin verkan? Och är den
upfrande kjennan något
annat jag än Filasofens för-
nuttiga själ?

307. Filasofen påstås, att för-
nuttiga själen är ett upfrande
utfrande, och således någonting
helt annat än den upfrande
kjennan eller karagrenen. Kjes-
man. Men kunde karagren
benija det? När Filasofen
medgifver, att det jag, som
fintligt förnimmes, är samma
jag, som tänker; så har han
redan medgifvet så mycket
på den själigen vägen, att
han har gånka på

250
att låta sig lös ifrån sitt själiga
natur, som är bunden vid stället,
och kallas äfven frälset till det
äfersjäliga, som är ike är bund-
det. Endast genom ett karaffert
i karkens, d. v. s. genom ett
jofifert som kan låta sig lös
ifrån själigheten och säga: mita
sjeliga jag är ike mitt eget
jag. Utan det äfersjäliga
jaget, det är mitt väsendliga
jag, och detta jag är det, som
lämnar. Ja ja ja det är det som
filosofen blifva för och god,
jude engel i nappet.

308. Filosofen tillgänsar men-
niskos själens substantialitet,
men äger själen ike. Resoneret
nästan, att denna äfskilnad, som
som grund i den filosofiska
stältheten. Filosofen vill
ike stå i jämbred med
djurets iakttagelse visan
inseendet, att alla själar

251
förmågenheter, som finnas, kan
mennefkan, finnas äfven i
djuret, utom förnuftet hvilket
kan bero af de förnuftiga
själs organerna, som djurens
sakas. Men kan det, att själs
förmågenheter, rått jag efter
organerna, ja att det, som
kan bötfälliga organer, kan
äfers själs förmågenheter
dennett. Äfers kan man det
staga mennefkan, som värt
äfers ängare med äfers, på
ka förnuft.

309. Detta bevisas, att menne-
fkan förnuft, beror af de
förnufts organer, som kan
småttiga bildning, kvasigear,
förnufts själs framträdelse
ike jämför ett frans mennef-
vet till ett väsende, utom
jämför en stannare förnufts
att nära organerna, och der
genom dränja sig äfers äfers
naturlig. Djurens sakas för-
nuft, om man de ike kan

22
många förmågor, organen. För-
när det gäller är en, genom bild
ning, förhållandes organer och
funktions. Kvarn inbillade själv
verksamhet, själfständighet, fri-
het, eller spontaneitet, kus sin
grund: den gemensamma
lifsprincipen, hvilket kus
beträktat jäfvan den egentli-
ga själen eller lifvet, i sine be-
rätt, verkande jäfvan organer
lif och livlif.

310. Passionerna tillhöra
egentligen det organiska lifvet
och på sin den till sin grund,
som de omfattas i livlifvet
jäfvan känslas och begär. De
utöfas på verkans på den
lefrande hjernan, medelst
bladet impulser och men-
nes reaktioner. De är blott öf-
delt olika beständs delar, utan
äro de på frugare eller på
känningimpulser, upväckas
alika känslor. De beräta
kvarnen bladet drifres

23
till hjernan är olika. Dullerwas
långsam och kraftig, all efter fram
och frugare, fruktbarhet
eller frugare rörelser är be-
fäst. Bihot anmärkes, att
själs förmågenheterna af
styg har långsamt djur.
och samma är förhållandet
med munnspråket.

311. "Barnet, kvars organer
ännu äro fruga, vilas fruktbar
ynghing, utmärkes på gemens
förhållande och mad, hvilket
tillåter i samma mad, som
de på ^{lifve} och öderstycken på
övernöjeten: starka!! Bihot
därmed som är af frugare
caustitas in magibus är
af naturen rädd. Madas
af naturen rädd, att kvars
är för rädd, och fjeldmanden
är för madig? Hvarre itke
dette kvars sin grund i
kvarnen öderstycken? Men
Napoleon berättat, att han
itke tänkte påll frugare

fitt hjerta. Det finnes stora
gultrane i fält, och stora kjeltar
i fädet. Detta allt beror af de
olika lufttempererna.

312. Så vida nu Temperamentet
och Purpurationen beror af
olika Lufttemperer, så måtte
det äfven finnas något för
de finliga begärens gifvna
giltig grund. men hur till
kän följde af Känslans vittnes-
börd bevisar, att alltså begäret
har sin grund: på skadelen
ne, brennviins begäret: ma-
gen, Tobaks begäret: men
nu o. j. v. men ambitionen
och girigheten, uti hvilka
organen kunna de hafva
sin grund? Filosofen på-
stär, att de äro förstånd, be-
gär. men monke icke
ambitionen vara en Kän-
sla, Alderstånd, den saflas
för hvars känsla? Det för-
utmärkt. S. 204, att själ-
mytten med för hypokan-

ori, och äregerighet. Anmär. Filosofen
grivas, när man talas om Paspa-
ngaren, men hur kan icke be-
stå, att de tillhöra den form och
Amnes lösa själar; och när man
känner några begär finliga, andra
äro förstånd, begär, så bör man
utgifva några giltig grund
för sina gräfsanden

313. Man bör komma ihåg, hvad
Jans förut är anmärkt om vill-
retens Trunens Egenskaper Purpura-
ner och stora lifver under
brunsten. Bihat anmärkas,
"att Mannen utmärkas sig
genom jelskänsla, afvund
och intager, så vidt de lifver
och matvakt rings organer
äro mest utmärkade" Girighetens
tilltagar med åldern, och ju när-
mare den geriga kommer till
graven desto mera vill han
familj. Detta stides trängt
om. Naturlig ordning. En
del ålderstagna äro så prälat
de snart Männas äta. En
del äro bättre det manliga

De äta nästans beständigt, churr
ingens mätt flagnas. Går här
innan märket Raspirationer för
liga och moraliska markerna
314. Till, allt detta mätte för-
nas några giltig grund. Ty för
lägen från utmärkelse bevisar,
att Raspirationer grundläggas
fruktbarhet, Descendens, och
förorsaka Därlig till behörig
gustiska kraftigt, men hvad kan
Filosofen bevisa? Ingenting.
De vrede och frastjuka
kan förorsaka Gallertönn-
ningar, där en människa kan
dö af sorg, af chagrin, af
fruktans, af glädje, af ambi-
tion. o. s. v. Gåttas Filosofen
med sin största lagits
och resonerar: människan
har en fri vilja, och kan
behöriga sina raspirationer
med viljans styrka om hon
vill, det är bevis på frag-

het att deka under Raspirationer.
257
Må kända Filosofen kan nåda
äfers sina Raspirationer och kända
Djefvulen med ett enda tag af
sin vilja, men andra vilja-
gar kända mätte deka under
Djefvulen styrka, på långt
fram "Sonen ikke fått göra
den fri!"

315. Men jag fruktas, att Filo-
sofen kända sina djeflas
med Egafven och Ambitionen,
af hvilka han är behörig.
Egenfärdigheten förvans
Var sig till en Gafven, Angel i
Filosofens inbillning, och
med denna frastande håller
han sina djeflas i sinnet.
Med Egafven och Ambitionen
kan han undertrycka sina
sina djeflas; och då jag
kan: det är min fri vilja
jag nåder, äfers Raspirationer,
det är den goda vil-
jan, nåder, äfers Egenviljan.
Vi på väl se till, att
det är Gud eller djefvulen

258
Jäm näder i Filosofus Skalle.
7/6. Väst påttändes, att
alla professioner, inhiestas och
driftes, hafva sin subjectiva
grund: det organiska lif
vet, och att hvarje organ
är fäto för en viss profession.
Desa professioner kallas i bibelen
för skatt, och hvarje Profes-
sion, hvarst Munniska
är behörig, är en djupval,
Jäms konst djupuleu,
Genighet djupuleu, Kedens
djupuleu, Egnattständerig-
bits djupuleu, o. s. v. Alla
desa professioner, kallas af
hatten för djupuleu, magt,
hvarifrån Munniska tåke
kan lifva befriat på ver-
nat fätt, en genans der
stora för fanareu, och
fram återlösning.
7/7. Huru Professioner
hafva sin grund i det

259
organiska lifvet, utafva de
lifvial sin inflytelse på nerv-
lifvet, genans blott och neru-
na, på att det ike gifves en
enda Profession, infinit, eller
drift, som ike verkar på för-
ståndet, förnuftet och viljan,
först Ukänligt på drog
för någon helt organ
och fedan, som man på vill
Andeligen på för stånd, för nu
och vilja eller på de Andeli-
ga skaffes, som är i dessa
organer ver besamma. Ku-
den och för stånd, för nu och
vilja afficiens af Professioner
mer element, på att Profes-
serna i viljan Urvärk etc
begär: för ståndet att begär
och: för nu ett en ide, off
en flämmande med den
nådande Professioner.
7/8. På Professioner Urv-
värk begär: viljan, på mette
för ståndet tänk: af seren
flämmande med den nådande

260
Passionens och flitigen fatta
ett beslut till handling, hvil-
ket beslut, såvida det är en
produkt af förståndets opera-
tioner kan kallas för vilja eller
förstånd, begär, "voluntas con-
sensu" icke därför, att denna
vilja är den "väsendliga viljan
eller mensiska" fria vilja,
som bestämmes sig själv utan
därför, att förståndet till
följa af Passionens eller
den naturliga viljan prä-
drifarande måste tänkas
i äfvenens stannande med
den nådande Passionen,
det är ju "Egen vilja", som
gättur tanke i gång,
och denna Egen vilja är den
heligens Mensiska Egen
vilja, så vidt mensiska
Mensiska har någon
egen vilja, då den egent-
liga magten eller faraktas,
som såder äfven mensiska

261
Hans vilja, är att föka i hjertat
eller Passionerna.
319. Det kommer nu endast
derpå för, hvilken den hägne
magten är, pass behöfver hjer-
tat, om det är den enda eller
goda principen, om det är
Gud eller djifvelen; ty äfven
det gode, eller det moraliska
Elementet hänföres af Skriften
till hjertat, såväl till viljan
och äfven till förnuftet.
Filosofen hänföres hjertat,
Equitagen, dels till viljan
såsom till v. barnskickig-
het, kärlek. o. v. dels till
till förnuftet, såsom till v.
Lagens fördring, det gode
rätta, o. v. Att därför
förgrundas som förnuftet,
och om det först psykologi-
ca kan bevisas, att för-
nuftet är en grundordenad,
icke självständig magt i
Mensiska förnuftet är
Passionernas rådjur
Genarerna.

390. Passionernas objectiva grund.

Utan finnen skulle inga Passioner kunna upväckas. Endast instinet och driften skulle beståna hos oss men utan finnen, måfästing af oss själva kännas, som barnet hos i moderslivet. Men genom finnen upväckas sådana passioner, som äro meningsfulla medfödda, såsom vrede, hat, afvund, hämlet, förgifvakt och pl. Äfven sådana Passioner upväckas, genom finnen som äro äro meningsfulla medfödda, såsom till Ex. Dansjuka, preljurka o. s. v.

391. Man kan genom framställda affabningar, eller genom upmärksamhet af föreställningar, så en mensiska, till bli ond, att gnata, utan att det för sig vilade. De finliga begärens upväckas och rötas genom affabningar, till Ex. bronvins begäret

genom smaken och lukten, aflings begäret genom synen och hörseln. Men bronvins begäret rötas icke genom affabningar, af vara brätt, i hvilka aflings begäret genom bronvinslukten. Man finner här af, att hvilken affabning som helst icke kan upväckas alla passioner. Emellertid är det oemöjligt, att de som äro upväckas genom affabningar, med vilkas, att passiverna subjectiva grund är gifvna

392. Genom civilisationen upväckas många onaturliga passioner, som icke finnas i det mindre civiliserade tillståndet, därför äro de förfördesfret alltid störst i de stora städer. Hinnade anmärkas, att demoralisationen följer civilisationen i stället. I de hemliga, som äro, finna om en på sine ställen anlighet, beffert, gästfrihet, Guds fruktan och en fall i Jesus, hvilket man